

Warszawa, 14 października 2025 r.

PIU 464/2025

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz.

SPS-III.020.294.5.2025

Data wpływu

19.10.25r.

Szanowny Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

Polska Izba Ubezpieczeń, będąca zgodnie z art. 420 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 838) organizacją ubezpieczeniowego samorządu gospodarczego, nawiązując do wcześniejszych uwag zgłaszanych Ministrowi Sportu i Turystyki (pismo z 15 maja br. nr PIU 234/2025, pismo z 17 lipca br., nr PIU 377/2025 oraz pismo z 23 września br., nr PIU 436/2025), pragnie przedstawić następujące stanowisko w odniesieniu do aktualnego brzmienia projektu ustawy o zmianie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych:

1. Izba podtrzymuje prezentowane dotychczas stanowisko wskazujące, że rozwiązanie proponowane w nowelizacji ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (dalej: ustawa o imprezach turystycznych), które dopuszcza mnogość gwarantów w odniesieniu do jednej imprezy turystycznej i które ma się przyczynić do otwarcia rynku gwarancji turystycznych dla większej liczby podmiotów – w tym banków i zakładów ubezpieczeń zagranicznych – może stanowić zagrożenie dla ochrony klientów biur podróży.

W ocenie Izby proponowane przez Ministra Sportu i Turystyki rozwiązanie wiąże się z potrzebą wzmocnienia ochrony podróży w następujących aspektach:

- 1.1. W przypadku, gdy wskazanym gwarantem-liderem będzie bank, powstanie ryzyko, że nie będzie on w stanie prawidłowo wykonywać ciążących na nim obowiązków dotyczących rozpatrywania roszczeń podróży i dokonywania rozliczeń, bowiem banki – w przeciwieństwie do zakładów ubezpieczeń - nie posiadają zasobów wyspecjalizowanych w ocenie i zaspokajaniu mnogich roszczeń wynikających ze zdarzeń losowych. Gdy gwarantem-liderem będzie podmiot zagraniczny działający na zasadzie swobody świadczenia usług w UE (freedom of service), podróżni będą zmuszeni kontaktować się z gwarantami, którzy na co dzień przy wykonywaniu działalności posługują się innym językiem. Mając powyższe na względzie Izba postuluje, by projekt ustawy został uzupełniony o przepisy zobowiązujące wszystkich gwarantów do złożenia oświadczenia, że dają rękojmię

- prawidłowego wykonywania zobowiązań wynikających z udzielonych gwarancji, zapewniają możliwość przyjmowania i obsługi zgłoszeń od podróżnych w języku polskim oraz posiadają w tym zakresie stosowne procedury i zasoby.
- 1.2. Na gwaranta zagranicznego działającego na zasadzie swobody świadczenia usług w UE (freedom of service) powinien zostać nałożony obowiązek ustanowienia reprezentanta ds. roszczeń, który będzie przyjmował i rozpatrywał roszczenia w języku polskim (w języku obcym tylko za zgodą osób, do których są adresowane).
 - 1.3. Wzór gwarancji turystycznej określony aktem wykonawczym wydany na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o imprezach turystycznych, w przepisie § 7 powinien szczegółowo opisywać obowiązki gwaranta, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy oraz obowiązki pozostałych gwarantów, a także wskazywać terminy, w jakich obowiązki tych podmiotów powinny być wykonane. Pozwoli to gwarantowi, zwłaszcza będącemu podmiotem zagranicznym, na świadome podjęcie decyzji co do przyjęcia na siebie zobowiązań wynikających z ustawy.
 - 1.4. W ustawie o imprezach turystycznych należy przesądzić ponad wszelką wątpliwość, że w sytuacji, gdy podmioty uczestniczące w łączonych gwarancjach nie przekażą gwarantowi - liderowi w ustawowych terminach należnych od nich kwot, podmiotom do nich uprawnionym będą przysługiwały roszczenia bezpośrednio do tych gwarantów, a nie do gwaranta-lidera, który jest tylko pełnomocnikiem pozostałych. W ocenie Izby niedopuszczalna byłaby sytuacja, w której podróżny nie będzie wiedział, do kogo powinien kierować swoje roszczenie na drodze sądowej.
2. Projekt ustawy o imprezach przewiduje w art. 7 ust. 2a, że jeden z podmiotów udzielających gwarancji musi być wskazany w treści gwarancji jako podmiot, o którym mowa w art. 16 tego aktu prawnego, czyli jako gwarant reprezentujący wszystkich pozostałych, umocowany do przyjmowania oświadczeń woli obejmujących roszczenia o wykonanie obowiązku gwarancyjnego. Z projektu ustawy nie wynika jednak, kto jest podmiotem uprawnionym do wskazania gwaranta przyjmującego zgłoszenia ani jak wygląda proces jego wyłaniania.
- Izba podnosi, że w przypadku, gdy wyłonienie takiego gwaranta miałoby nastąpić w drodze ustaleń między grupą banków lub zakładów ubezpieczeń, potencjalnie zainteresowanych udzieleniem tych zabezpieczeń, to konieczne jest skonstruowanie podstawy prawnej do wymiany informacji pomiędzy gwarantami, w tym objętych tajemnicą bankową, a także do dokonywania pomiędzy nimi ustaleń, które to działania w przeciwnym razie mogą naruszać przepisy o ochronie konkurencji.
- Gdyby natomiast gwarant miał być wskazywany przez organizatora turystyki, to decyzja o ewentualnym udzieleniu kolejnych gwarancji przez inne podmioty również wymagałaby od nich zaawansowanej analizy danych uzyskanych od touroperatora lub gwaranta wyznaczonego. W sytuacji prowadzenia rozmów i wymiany informacji, w tym danych finansowych, pomiędzy potencjalnymi gwarantami ryzykiem realnym i poważnym będzie ryzyko naruszenia przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów, bowiem ustalenia poczynione między gwarantami z konieczności prowadziłyby do koordynacji na poziomie rynkowym działań konkurentów związanych z zarządzaniem ryzykiem biznesowym i prawnym.
3. Izba proponuje następujące, doprecyzowujące brzmienie art. 16 ust. 2 ustawy o imprezach turystycznych:

„W przypadku, o którym mowa w art. 7 ust. 2a, podmiot udzielający gwarancji ubezpieczeniowej albo podmiot udzielający gwarancji bankowej, wskazany jako właściwy do przyjmowania zgłoszeń od podróżnych, jest obowiązany do obsługi zgłoszonych roszczeń, w tym do dokonywania wypłat, proporcjonalnie do wysokości własnego udziału w kwotach należnych podróżnym, nie więcej niż do wysokości własnej sumy gwarancyjnej oraz w imieniu pozostałych podmiotów udzielających gwarancji ubezpieczeniowej albo bankowej, ze środków przez nich przekazanych zgodnie z wyliczeniem proporcjonalnego do wysokości udzielonego zabezpieczenia udziału w kwotach należnych podróżnym do łącznej wysokości każdej z pozostałych gwarancji udzielonych na ten sam okres.”

Uzasadnienie:

Celem tej propozycji jest usunięcie wątpliwości czy gwarant wyznaczony do roli lidera ponosi odpowiedzialność proporcjonalnie do jego udziału w stosunku do łącznej wysokości wszystkich gwarancji udzielonych na ten sam okres, która to wątpliwość wynika z aktualnego brzmienia przepisu. Obecnie projektowana norma wskazuje bowiem, że gwarant, o którym mowa w art. 16 ust. 2, odpowiada do wysokości własnej gwarancji, ale bez uwzględnienia jego udziału w stosunku do łącznej wysokości wszystkich gwarancji udzielonych na ten sam okres.

Przedstawiona powyżej propozycja zapisu przesądza, że wszyscy gwaranci odpowiadają nie tylko proporcjonalnie do swych udziałów w stosunku do łącznej wysokości wszystkich gwarancji udzielonych na ten sam okres, ale także do wysokości udzielonej przez siebie gwarancji.

4. Izba proponuje dodanie w art. 15 ust. 3 ustawy o imprezach turystycznych zdania trzeciego w brzmieniu:

*„3. W przypadku, o którym mowa w art. 7 ust. 2a, marszałek województwa lub upoważniona przez niego jednostka, o której mowa w art. 14 ust. 1, kieruje wydawaną dyspozycję do podmiotu, o którym mowa w art. 16 ust. 2, informując o tym podmioty, które udzieliły pozostałych gwarancji ubezpieczeniowych albo bankowych. Przepis art. 19 ust. 3 stosuje się odpowiednio, z tym, że przekazanie środków przez podmioty, które udzieliły pozostałych gwarancji ubezpieczeniowych albo bankowych następuje w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia doręczenia wezwania. **Podmiot, o którym mowa w art. 16 ust. 2 przekazuje zaliczkę na pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 1, proporcjonalnie do wysokości własnego udziału w kwocie wnioskowanej zaliczki, nie więcej niż do wysokości własnej sumy gwarancyjnej oraz w imieniu pozostałych podmiotów udzielających gwarancji ubezpieczeniowej albo bankowej, ze środków przez nich przekazanych zgodnie z wyliczeniem proporcjonalnego do wysokości udzielonego zabezpieczenia udziału w kwotach należnej zaliczki do łącznej wysokości pozostałych gwarancji udzielonych na ten sam okres.”***

Uzasadnienie:

Mechanizm zwrotu wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, przewidziany w art. 16 ust. 2 ustawy o imprezach turystycznych, polegający na wypłaceniu kwot przez wskazanego gwaranta we własnym imieniu do wysokości własnej sumy gwarancyjnej z zachowaniem proporcjonalnego udziału w wysokości łącznych gwarancji oraz w imieniu pozostałych gwarantów

proporcjonalnie do ich udziału, powinien mieć również zastosowanie do przekazywania zaliczek na pokrycie kosztów kontynuacji imprezy turystycznej lub kosztów powrotu podróznego do kraju.

5. Izba proponuje dodanie w art. 20 ustawy o imprezach turystycznych ustępu 5 w następującym brzmieniu:

„5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych nie przekaze zaliczki na pokrycie kosztów, o których mowa w art. 15 ust. 1.”

Uzasadnienie:

Pragniemy podnieść, że obecnie obowiązujące regulacje przewidują uruchomienie środków z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego z przeznaczeniem na pokrycie kosztów kontynuacji imprezy turystycznej lub kosztów powrotu podróжных do kraju wyłącznie w przypadku, gdy zabezpieczenia finansowe okażą się niewystraczające. Nie została przewidziana sytuacja, w której podmioty udzielające zabezpieczeń finansowych nie wypłacą zaliczki mimo istnienia takiego obowiązku. Zdaniem Izby taka regulacja powinna zostać wprowadzona.

6. Izba proponuje dodanie w art. 21 ustawy o imprezach turystycznych ust. 4 w następującym brzmieniu:

„4. Przepisy ust. 1- 3 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy podmiot, o którym mowa w art. 16 ust. 2 nie przystąpi do obsługi zgłoszonych roszczeń lub gdy podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych nie przekaze środków na pokrycie kosztów i zwrotu wpłat podróжным, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1.”

Uzasadnienie:

Propozycja ta zmierza do tego, by rozwiązanie proponowane w pkt 4 niniejszego pisma obowiązywało także w odniesieniu do wypłat innych niż na pokrycie kosztów kontynuacji imprezy turystycznej lub kosztów powrotu podróжных do kraju. Obecnie obowiązujące regulacje i tej kwestii bowiem nie rozwiązują.

Przedstawiając powyższe stanowisko, Polska Izba Ubezpieczeń pozostaje do dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

Jan Grzegorz Prądyński
Prezes Zarządu
Polska Izba Ubezpieczeń

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

